

Qoşulmama Hərəkatına sədrlik Azərbaycana keçir

Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun artması, istər ölkə ictimaiyyəti, istərsə də xarici dövlətlərin siyasi analitikləri tərefindən birmənalı şəkildə qəbul edilən həqiqətdir. Son illərdə Azərbaycanın bir çox beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi etməsi, dünya ölkələri liderlərinin, nüfuzlu siyaset, iqtisadiyyat, elm-sənət və mədəniyyət adamlarının bu tədbirlərdə iştirakı fikrimizi bir daha təsdiq edir. Bu beynəlxalq nüfuzu ölkəmizə qazandıran, dünyanın siyasi xəritəsində Azərbaycanın mövqelərinin möhkəmlənməsini təmin edən, təbii ki, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin formalasdırıldığı və bu gün də Prezident İlham Əliyev tərefindən uğurla davam etdirilən müstəqil siyasi xətdir.

Bu il oktyabrın 25–26-da ölkəmiz daha bir möhtəşəm beynəlxalq tədbirə evsahibliyi edəcək. Bakıda Qoşulmama Hərəkatına (QH) üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Zirvə görüşü keçirilecek. İnanıraq ki, bu tədbir də əvvəllər Azərbaycanda baş tutmuş digər qlobal əhemmiyyətli forumlar kimi çoxsaylı qonaqlarda ölkəmiz haqqında xoş təessürat yaradacaq və Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu daha da artıracaq.

Xatırladaq ki, oktyabrın 25-də öz işinə başlayacaq tədbirə lazımlıca hazırlıq işləri görülüb. Bununla bağlı dünən keçirilmiş Qoşulmama Hərəkatının dövlət və hökumət başçılarının XVIII Zirvə toplantısı çərçivəsində nazirlərin hazırlıq görüşündə

Azərbaycanın Xarici İşlər naziри Elmar Məmmədyarov etrafı məlumat verib. Nazir qeyd edib ki, QH Birleşmiş Milletlər Təşkilatından sonra ikinci ən böyük siyasi təşkilatdır və bütün tarixi boyu beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsində əsas rol oynayır.

Onu da qeyd etmək yerine düşər ki, Qoşulmama Hərəkatı ilkin olaraq 1956-ci ildə təşkilat kimi yaranıb və bir müddət sonra hərəkata çevrilib. "Qoşulmama" ifadəsi ilk dəfə 1953-cü ildə BMT-də səslənib. Hərəkatın rəsmi şəkildə 1961-ci ildə, "soyuq mührabə" dövründə hərbi ittifaqlara qoşulmayan dövlətlər tərefində dünyadakı gərginliyi

azaltmaq məqsədilə yaradıldığı bildirilir. Təsis yığıncığı həmin ildə Belqradda keçirilib. Qoşulmama Hərəkatına üzv olan ölkələr hərbi bloklara qoşulmur. 2012-ci ildə təşkilata üzv olan dövlətlərin sayı 120-yə çatıb, müşahidəçi ölkələrin sayı isə 17 olub.

Blokun əsas prinsipləri dövlətlərin ərazi bütövlüyü, suverenliyi və siyasi müstəqilliyinə hörmət, daxili işlərinə qarışmamaqdır. Doğrudur, təşkilat "soyuq mührabə" və bloklararası

islahatlar aparılmasının zəruriyi barədə çox danışlsa da, əslində, bu istiqamətdə real addimların atılmaması istər-istəməz alternativ format təsiri bağışlayan Qoşulmama Hərəkatının beynəlxalq nüfuzunu daha da artırıb. Sonrakı dövrə "soyuq mührabə" təhlükəsi aradan qalxmış olsa da, Qoşulmama Hərəkatı öz aktuallığını itirməyib və əksinə, sıralarını daha da genişləndirib.

Özünün beynəlxalq təhlükəsizliyini möhkəmləndirməyə çalışan Azərbaycan

Hərəkatın yaradılmasında böyük xidmətləri olan tarixi şəxsiyyətlərdən yuqoslaviyalı sosialist İosif Broz Tito, Hindistan Cəvahirləl Nehru, İndoneziyanın Sukarno, Misirdən Camal Əbdül Nasir və Qananan Kvame Nkrumahın adlarını çəkmək olar.

Qoşulmama Hərəkatı yarandığı gündən bəri beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin gücləndirilməsində əsaslı rol oynayıb. Mövcud olduğu 50 ilə yaxın müddət ərzində hərəkata üzv dövlətlər ortaq prinsip və dəyerləri qoruyub saxlayıb və qarşılıqlı əməkdaşlığı gətirib çıxaran fealiyyət üçün ortaq zəmin yaratmaq bacarığı nümayiş etdirib.

Qoşulmama Hərəkatının bundan əvvəlki – XVII Zirvə toplantısı Venesuelada keçirilib və tədbirdə ölkəmizi XİN

Yarım əsr dən çoxdur ki, Qoşulmama Hərəkatı başarı dəyərlərin təbliği ilə məşğuldur. Dünyanın ən böyük təşkilatlarından olan Qoşulmama Hərəkatı dünyada sabitlik, sülh və təhlükəsizliyin bərqərar olmasında vacib rol oynayır. Qoşulmama Hərəkatı beynəlxalq hüququn normalarına, ərazi bütövlüyü prinsiplərinə, bütün üzvlərin suverenliyinə və müstəqilliyinə sadıqdır.

İlham ƏLİYEV

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Hərəkata Azərbaycanın sədrliyi ölkəmizə neytral mövqeli və sülhməramlı dövlət kimi söz demək imkanı qazandırır

başçısı Elmar Məmmədyarov təmsil edib. Tədbirdə çıkış edən Elmar Məmmədyarov bildirib ki, Azərbaycan müstəqillik illərində Ermənistanın təcavüzü ilə üzləşib, ərazilərimizin 20 faizi işgal edilib, tarixi torpaqlarımızın işgalçı qüvvələr tərefindən qeyd-şərtlər azad edilməsi ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurası tərefində qəbul olunmuş dörd qətnamə bu günədək kağız üzərində qalır. Nəticədə dövlət və hökumət başçıları sammitin yekun sənədində Ermənistan–Azərbaycan

münaqişəsinin BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü, suverenliyi və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri əsasında həlli ilə bağlı çağırış ediblər. Münaqişənin həllinə ümumi baxışı əks etdirən bu mövqə Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına üzv olmasından sonra, demək olar ki, bütün zirvə toplantıları və xarici işlər nazirləri səviyyəsində qəbul olunmuş sənədlərdə davamlı şəkildə təsbitini tapıb və bu gün də tapmaqdadır. Bu, hərəkatda təmsil olunan bütün dövlətlərin qəti mövqeyidir.

XVII Zirvə toplantısının mühüm nəticələrindən biri də bu olub ki, üzv dövlətlərin təmsilçiləri 2019–2022-ci illərdə

sədrliyin Azərbaycana verilməsi və 2019-cu ildə XVIII Zirvə toplantısının Bakıda keçirilməsi ilə bağlı qərarı yekdilliklə qəbul ediblər. Bu, əlbəttə ki, son illərdə, xüsusən Prezident İlham Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 16 il ərzində ölkəmizə qarşı etimadın və dövlətimizin artan nüfuzun göstericisidir. Hərəkata üzv olduğumuz qısa müddətde sədrliyimizin dəsteklənməsi də bunu təsdiq edir.

Bundan başqa, öten dəfə zirvə toplantısının yekun bəyanatında bildirilib ki, xalqların öz müqəddərətini təyin etmə prinsipi sünə şəkildə dövlətlərin ərazi bütövlüyünün pozulması üçün alət ola bilməz. Üzv dövlətlər, eyni zamanda, dövlətlərin ərazi bütövlüyü və milli birliyinin pozulması cəhdələrinə qarşı kəskin etirazlarını, dövlətlərin suverenliyi, ərazi bütövlüyü və daxili işlərinə qarışmamaq prinsiplərinə sadiqliklərini ifadə ediblər.

İnanıraq ki, Qoşulmama Hərəkatının Bakıda keçiriləcək növbəti zirvə görüşündə də ölkələrin, o cümlədən, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə bir daha dəstək veriləcək.

Paşa ƏMİRCANOV,
"Xalq qəzeti"